

**Talousvaliokunnan mietintö n:o 57 hallituksen esityksestä laeiksi
tavaramerkkilain sekä yhteismerkkilain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunta on lähettänyt 17 päivänä marraskuuta 1992 talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 302 laeiksi tavaramerkkilain sekä yhteismerkkilain 1 §:n muuttamisesta.

Esityksen johdosta ovat talousvaliokunnassa olleet kuultavina apulaisosastopäällikkö Risto Paaermaa kauppa- ja teollisuusministeriöstä, vs. lainsäädäntöneuvos Lea Turtiainen oikeusministeriöstä, osastopäällikkö Sirkka-Liisa Lahtinen patentti- ja rekisterihallituksesta sekä apulaisosastopäällikkö Reijo Virtanen tullihallituksesta.

Hallituksen esitys

Voimassa olevan lain mukaan yksinoikeuden tavaramerkkeihin saa elinkeinonharjoittaja. Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kuka tahansa voi saada yksinoikeuden tavaramerkkiin erityiseksi tunnusmerkiksi myytäväksi tarjottavien tai muutoin elinkeinotoiminnassa liikkeeseen laskettavien tavaroiden erottamiseksi toisten tavaroista. Tavaroita koskevia säännöksiä sovelletaan myös palveluihin.

Tavaramerkkinä voi olla mikä tahansa merkki, joka voidaan esittää graafisesti ja jonka avulla voidaan erottaa elinkeinotoiminnassa liikkeeseen lasketut tavarat toisten tavaroista.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset turvaamistoimista maahantuonnin yhteydessä, joilla pyritään estämään tuoteväärennösten maahantuonti.

Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi muun muassa tunnusmerkkien sekoitettavuutta, yksinoikeuden menettämistä ja tavaramerkkihakemusten käsittelyä koskevia säännöksiä.

Tavaramerkkilakiin tehtävien muutosten johdosta ehdotetaan muutettavaksi myös yhteismerkkilakia.

Esitys liittyy osittain Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen.

Valiokunnan kannanotot

Voimassa olevan tavaramerkkilain 35 §:n mukaan oikeutta tavaramerkkiin ei saa ulosmitata, ellei siihen ole perustettu panttioikeutta. Jos merkin haltijan omaisuus luovutetaan konkurssiin, tavaramerkkioikeus kuuluu konkurssipesään.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että mainittu säännös tarpeettomana kumotaan.

Ulosottolaissa ei ole säännöksiä, milloin tavaramerkkioikeus on ulosmitattavissa. Samassa laissa kielletään ulosmittaamista oikeutta, jota ei saa luovuttaa. Tavaramerkkilain 32 §:n mukaan tavaramerkki voidaan luovuttaa toiselle. Näin ollen ulosottolain mukaan tavaramerkkioikeus on ulosmittauskelpoinen rajoituksetta. Lain mukaan tavaramerkkioikeuden ulosmittauksesta on ilmoitettava asianomaiselle rekisteriviranomaiselle.

Tavaramerkkioikeuden ulosmittaamisen edellytyksistä säädetään tavaramerkkilain 35 §:n 1 momentissa. Tässä laissa rajoitetaan tavaramerkkioikeuden ulosmittaamista. Pääsääntö on, että tavaramerkkiä ei saa ulosmitata. Panttaus tekee siitä kuitenkin ulosmittauskelpoisen.

Valiokunta ei pidä tarkoituksenmukaisena, että tavaramerkkilain 35 § kumotaan, minkä seurauksena tavaramerkkioikeus voitaisiin ulosmitata rajoituksetta. Ulosmittaaminen saattaisi muun muassa merkitä sellaisen yritystoiminnan, jonka liiketoiminta pääasiallisesti perustuu tavaramerkkiin, jopa lakkaamista vähäisenkin velan maksamatta jättämisen johdosta.

Tavaramerkkilain 35 §:n 2 momentin mukaan tavaramerkkioikeus kuuluu haltijansa konkurs-

sipesään. Pääsäännön mukaan vain ulosmittauskelpoinen omaisuus kuuluu omistajansa konkurssipesään. Kun 1 momentin mukaan lähtökohtana on, että tavaramerkkiä ei saa ulosmitata, näin ollen myös 2 momentin säännös 1 momenttiin kytkeytyvänä on tarpeen.

Talousvaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

*että 2. lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana ja
että 1. lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:*

1.

Laki

tavaramerkkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 10 päivänä tammikuuta 1964 annetun tavaramerkkilain (7/64) 13 §:n 2 ja 3 momentti (*poist.*) sekä

muutetaan 1 §, 2 §:n 1 ja 2 momentti, 3 §:n 1 momentti, 6 §:n 2 momentti, 8 ja 26 §, 29 §:n 1 momentti, 31 §:n 2 momentti, 34 §:n 1 momentti ja 9 luvun otsikko, näistä 3 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 16 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa (996/83), sekä

lisätään 17 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 16 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa (*poist.*), uusi 2 momentti, lakiin uusi 6 a luku ja 50 a § seuraavasti:

1—3, 6, 8, 17, 26, 29, 31 ja 34 §, 6 a luku,

9 luvun otsikko ja 50 a §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Louekoski, varapuheenjohtaja Björkenheim sekä jäsenet Dromberg, Jans-

son, Jääskeläinen, Kauppinen, Korhonen, Koski, Laivoranta, J. Leppänen, Linnainmaa, Paloheimo, Saastamoinen ja Vuoristo.